

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ
1986

ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΟ ΤΕΛΟΣ
ΚΑΤΕΒΛΗΘΗ

ΕΡΑΙΑ ΣΑΜΑΡΙΝΑ

Περίοδος Β', Αρ. Φύλλου 199 • Γραφεία: Αριστείδου 10-12, 105.59, 6ος όροφος • Τηλ. 3242110

Τα οικόπεδα της Σαμαρίνας

Αθήνα 30-10-1986
Προς το Κοιν. Συμβούλιο
Σαμαρίνας
Σαμαρίνα, Γρεβενά

Κύριοι,

Πληροφορηθήκαμε ότι κατά το τέλος της θερινής περιόδου και αφού σχεδόν άδειασε το χωριό από τους κατοίκους, το Κοιν. Συμβούλιο Σαμαρίνας έκανε ορισμένες «παραχωρήσεις» εκτάσεων που ανήκουν στην Κοινότητα, σε διάφορους ιδιώτες και μάλιστα δε κατά κοινή ομολογία, έχουν περιφραχθεί ακόμα και διαβάσεις.

Ερωτάμε τον Πρόεδρο

α. Υπάρχει σχετική απόφαση του Κοιν. Συμβουλίου και έγκριση της Νομαρχίας ή σχετικός νόμος ή Προεδρ. Διάταγμα που να δίδεται αυτό το δικαίωμα στο Κοιν. Συμβούλιο, για παραχώρηση Κοινοτικών εκτάσεων (μετά ή άνευ ανταλλάγματος); Δεν γνωρίζουμε.

β. Αν νόμιμα παραχωρούνται

αυτές οι εκτάσεις, με ποιά κριτήρια το Κοιν. Συμβούλιο τα παραχώρησε;

γ. Και αφού η Κοινότητα είχε την πρόθεση να διαθέσει τις εκτάσεις αυτές, γιατί δεν έκαμε τη σωστή κίνηση να μελετήσει πολεοδομικά το χώρο, έτσι ώστε να δημιουργηθούν χώροι κοινόχρηστοι και χρήσιμοι για τους συμπατριώτες και ιδιαίτερα για τα παιδιά που συνωστίζονται όλα στο χάνι; και

δ. Τέλος, γιατί δεν ανακοινώθηκε τίποτα σχετικό ούτε μέσω της εφημερίδας, ούτε μέσω των μεγαφώνων της Κοινότητας, ώστε να λάβουν γνώση όλοι οι ενδιαφερομένοι;

Περιμένουμε μία απάντηση, γιατί σαν Διοικ. Συμβούλιο του Συνδ. Σαμαριναίων Αθηνών, έχουμε υπο-

χρέωση και καθήκον από τη δική μας πλευρά να αγωνιζόμαστε για το καλό του χωριού και όλων των Σαμαριναίων και όχι να αδιαφορούμε όταν με τέτοιες ενέργειες του Κοιν. Συμβουλίου, εξυπηρετούνται και ωφελούνται ορισμένοι ιδιώτες.

Σε περίπτωση που η απάντησή σας δεν θα μας ικανοποιήσει, σας

γνωρίζουμε ότι θα πράξουμε τον νόμιμο για την αποκατάσταση του δημιουργηθέντος προβλήματος.

Σας χαιρετούμε

Το Διοικητικό Συμβούλιο
Συνδ. Σαμαριναίων Αθηνών

Κοιν. Σ' όλους τους Συλλόγους
της Σαμαρίνας.

Από τα Ποιήματα «Ασύμπτωτες»

Του εκλεκτού φίλου της Σαμαρίνας Δημήτρη Μωρέτη, αρχιτέκτονα-ποιητή, δημοσιεύουμε ένα ποίημα που αναφέρεται στην αρχή της ζωής του και την πρώτη του γνωριμία και επαφή με τη Σαμαρίνα το 1940. Η λέξη «ασύμπτωτες» είναι καθαρά μαθηματική ορολογία και έχει σχέση με τις ευθείες γραμμές.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ Σ' ΑΥΤΟ ΤΟ ΦΥΛΛΟ

- Όλες τις δραστηριότητες του Πολιτιστικού Συλλόγου της Σαμαρίνας
- Ομιλία από τον καθηγητή Κωσταντίνο Ντίνα
- Αναφορά στον Καπετάν Αρκούδα

Ανακοίνωση του συλλόγου Σαμαριναίων Αθήνας

Συγκέντρωση

Η καθιερωμένη συγκέντρωση κάθε 1η Τετάρτη του Μήνα για τα μέλη και τους φίλους μας, θα γίνεται όπως πάντα στο Ξενοδοχείο Ζαφώλια στη Λεωφόρο Αλεξάνδρας.

Εντυπώσεις και αναμνήσεις θαμβωτικές
της Ευρώπης και της Αμερικής
απ' τα χρόνια εκείνα που μοιάζουν ακόμη για μας
σαν άλλοι πλανήτες οι ξένες οι χώρες...

Το πρώτο μας σπίτι στην Αθήνα,
με τα πρώτα μας αυτοσχέδια επιπλα
κι' οι λαϊκές αγορές τις Παρασκευές
απ' τα ψηλά παραθύρια μας, κάτω...

Το βράδυ της Κυριακής,
στο φουαγιέ του Θεάτρου της Αγίου Κωνσταντίνου...

Ξημερώματα της Δευτέρας... το ξύπνημα με σειρήνες...

Ο πόλεμος
το μεγάλο, το θονήσιο μας πείσμα...

Ο φαντάρος,
με τις μάλλινες λουρίδες για γκέπτες...

Η χαράδα της Σαμαρίνας
κι' ο θρύλος π' αρχίζει
να γεννιέται στην Πινδο...

Της Αλβανίας οι νυχτές
παγωνιά και βροχή...

Κρυοπαγήματα...
κι' ο εχθρός που δεν έπαυσε...

Τα νέα από τους συνδέσμούς μας

● Η εικόνα της Αγίας Παρασκευής φυλάγονταν τον χειμώνα στη Φαλάνη από τον κ. Τάκη Γκαλμπογκίνη. Το ποσό που συγκεντρώθηκε από το προσκύνημα της εικόνας από τους σαμαριναίους της Φαλάνης 40.000 δρχ. κατατέθηκε στο ταμείο της Μονής για να διατεθεί στην εκτέλεση έργων.

● Οι Θωμάς Βαροάμης, Γιάννης Μαλαμάς και Τάκης Κιάκας, πήγαν στο Μοναστήρι και φύτεψαν στην αυλή του 2 δένδρα βέργας που έστειλε η Πολυξένη Μόκια από τη Φαλάνη.

● Ο κ. Χρήστος Πούχας δώρησε στο Μοναστήρι μια κρεμάστρα.

● Ο κ. Βασίλης Κωστόπουλης τοποθέτησε στη βρύση ένα κύπελο.

● Ο κ. Γεώργιος Παπαπρίλης καθάρισε τον ανθόκηπο του Μοναστηριού από τα αγριόχορτα και περιποιήθηκε τις τριανταφυλίες.

● Ο κ. Κώστας Δημουλιός, κατασκεύασε τρία υαλοστάσια και τα τοποθέτησε σε ιδιόκτητο παράθυρο της εκκλησίας της Αγίας Παρασκευής.

● Η κ. Πόπη Δημ. Σακκά (Τρίκαλα) δώρησε ένα προσκυντήριο στην εκκλησία του Αϊ-Σωτήρα, στη μνήμη του πατέρα της Σωτήρη Απρίλη.

● Οι αδελφοί Πατρόκλος και Οδυσσεάς Τριανταφύλλου (Ελασσόνα) προσφέρουν στις εκκλησίες του χωριού Μεγάλη Παναγία, Μικρή Παναγιά, Άγιο Κοσμά, Προφήτη Ηλία, Άγιο Αθανάσιο, Άγιο Δημήτριο και

ΤΑ ΝΕΑ ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΙΝΑΣ από το Μιλτιάδη Παπαθανασίου

στα Μοναστήρια Αγία Παρασκευή και Άγιο Σωτήρα, ανά 2000 δρχ. στη μνήμη των γονέων και αδελφών τους.

● Οι αδελφοί Αναστασίου Γιώτσα-Εταιρεία Σιδηρο-Σπινάλ, Λάρισα, Ν. Σμύρνη, πρόσφεραν δωρεάν 8 σιδηροκάγκελα για την ασφάλιση ισάριθμων παραθύρων των δύο εκκλησιών του Μοναστηριού.

● Η κ. Χαϊώ Δ. Χρόνα, στη μνήμη του γιού της Στέργιου έστησε με δικά της έξοδα μια μαρμαρίνη βρύση στην αυλή της εκκλησίας της Μικρής Παναγίας.

● Οι κ.κ. Τάσος Μανδραβέλης, Νικόλαος Αβραμούλης και Νίκος Δεσπούλης, διόρθωσαν το φράκτη του περιβόλου της εκκλησίας της Μικρής Παναγίας και του Νεκροταφείου και καθάρισαν τον αύλειο χώρο από περιττά πράγματα και σκουπίδια, ώστε να διατηρηθεί όλο το καλοκαίρι καθαρός, καταπράσινος και λουλουδιασμένος.

● Οι Κώστας Σπανός και Νίκος Λέντζας, περιποιήθηκαν τα δεδρύλλια, τριανταφυλίες της αυλής του Αϊ-Λιά ανοίξαν τους γύρω λάκκους και ο δάσκαλος Παπαπρίλης περιποιήθηκε τα δέντρα του Μοναστηριού.

● Ομάδα Σαμαριναίων, από τους θεόδωρο

Δρόστιο, Ζήνωνα Πιτένη, Νίκο Λέντζα Κώστα Σπανό, Αλέκο Μπάξα, Εύθυμιο Φώλια, Μιλτ. Παπαθανασίου και Βασίλη Κωστόπουλη και με επικεφαλής τον Παπαγιώργη, πήγε στη βρύση του Κόντσουρου και τακτοποίησε τον γύρο από τη βρύση χώρο, από τα αγκάθια, τους θάμνους και τις πέτρες, γιατί προορίζεται για Πάρκο από τον εξωραϊστικό σύλλογο «Ο Νεομάρτυς Δημήτριος» και καθάρισε τη μεγάλη ποτίστρα για να πιούν τα πρόβατα που βόσκουν εκεί τριγύρω πεντακάθαρο νερό.

● Το τελευταίο πανηγύρι του χωριού μας της Μικρής Παναγίας (8 Σ/ριου) γιορτάστηκε και φέτος με λαμπρότητα. Κόσμος πολὺς παρακολούθησε τη θεία λειτουργία.

● Στην αυλή της εκκλησίας πιάστηκε και ο πατροπαράδοτος, λαϊκός χορός, ο ξακουστός «Ταϊάτσιοις» όπου τραγουδήθηκαν από όλους του χωρού τα πιο παλιά τραγούδια της Σαμαρίνας και τον έσυραν οι γεροντότεροι του χωριού, με επικεφαλής τον Μπάρμπα Στέργιο Κωνσταντίνου. Στη γιορτή αυτή παραβρέθηκε και ο συμπατριώτης μας βουλευτής Γιάννης Ζιάγγας, που τίμησε κι αυτός τον «Ταϊάτσιο».

Μιλτ. Παπαθανασίου

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑ

Όσοι Συμπatriώτες μας από τη Λάρισα και τις γύρω περιοχές επιθυμούν να στείλουν στην εφημερίδα ΘΡΑΚΙΑ ΣΑΜΑΡΙΝΑ νέα, ευχές, πληροφορίες και συνδρομές να απευθύνονται στον κ. ΤΑΣΣΟ ΤΖΗΜΑ, οδός Α. ΓΑΛΗΝΟΥ 10, τηλ. 250563.

ΘΡΑΚΙΑ ΣΑΜΑΡΙΝΑ

Δημινία κοινωνική εκπαιδευτική ιστορική και λαογραφική εφημερίδα

Εκδότης - Ιδιοκτήτης

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ

ΣΑΜΑΡΙΝΑΙΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Αριστείου 10-12, 8ος όροφος

Τηλ. 32.42.110

υπεύθυνος συμφ. με το νόμο

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΟΥΧΙΑΣ

(Πρόεδρος του Συνδέσμου)

συντάσσεται από

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΤΑΣΟΥΛΑ ΣΑΚΕΛΛΙΩΝ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΣΙΑΦΑΡΙΚΑΣ

φωτοστοιχειοθεσία

επιμέλεια-ατελείε

«Ν. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ & ΣΙΑ ΕΠΕ»

ΜΑΓΕΡ 11 - ΑΘΗΝΑ (108)

ΤΗΛ. ΚΕΝΤ. 5244555-5221792

5225478

εκτύπωση όψεως

«ΑΙΘΕΡΟΡΡΗ-ΕΠΕ»

ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ 58

ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ - ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ. 5750055

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Εσωτερικού δρχ. 400

Εξωτερικού δολ. 15

Εμβάσματα, επιστολές χειρόγραφα

συνεργασιών κλπ. να αποστέλλονται

προς τα γραφεία του Συνδέσμου.

ΘΡΑΚΟΛΟΓΙΑ

στις περιοχές που κατοικούν, αλλά πρέπει να υπογραμμιστεί ότι το εθνικό στοιχείο που βρήκαν οι Ρωμαίοι κατά την άφιξή τους στη Μακεδονία, δεν ήταν ελληνικό αλλά θρακικό».

Ως απόδειξη δε του ισχυρισμού του, καταχωρίζει την ακόλουθη υπόθεση: «Μόνο το γεγονός - γράφει ο Tega - ότι διαπιστώνεται στη Μακεδονία μια φάση εκρωμαϊσμού, αποκλείει εξ αρχής κίελας την πιθανότητα υπάρξεως ελληνικού εθνικού στοιχείου σ' αυτή την περιοχή, και η ελληνική γλώσσα δεν υποχώρησε στη λατινική». Αφού σχολιάζει τις γνώμες του Κεραμοπούλου και του Πουλιανού, συμπεραίνει: «Επομένως οι προρωμαϊκοί Μακεδόνες είναι Θράκες, διάδοχοι δε αυτών είναι οι σημερινοί Αρμούνιοι». Την απαρχή της εκλατινίσσεως των Θρακών, όπως πιστεύει, του μακεδονικού χώρου και την τιμή αποδίδει στον Ρωμαίο ύπατο Λεύκιο Παύλο Αιμίλιο, κατακτητή της Μακεδονίας.

Τη θρακοποίηση της προρωμαϊκής Μακεδονίας, συστηματικά καλλιέργει και το περιοδικό «Νοί Τρακί». Μάλιστα προβάλλεται και με απαιτήσεις και με μεθόδους

του καθηγητή γλωσσολογίας Αχιλλέα Λαζάρου

επιστημονικές, ώστε να εκτεινεται μακρύτερα η απήχηση, στον ευρωπαϊκό χώρο κι όχι αποκλειστικά στους κύκλους των Βλάχων - Αρμούνων, και να διαμορφώνεται ανάλογη διεθνής κοινή γνώμη. Δείγμα εύχλωτο του νέου τούτου εθνολογικού εγχειρίματος, είναι το άρθρο του Ν. Βαϊντομπί «Η Θρακική καταγωγή των προ των Ρωμαίων Μακεδόνων», στο οποίο ο αρθρογράφος, σύμφωνα με καταγγελία της Εθνικής Ενώσεως των Βορείων Ελλήνων, «υποστηρίζει επιστημονικοφανώς την Θρακική καταγωγή αυτών. Προσπαθεί να αποδείξει, επίσης, το ότι οι Μακεδόνες δεν ήταν Έλληνες, αφού σχολιάζει τις γνώμες του Κεραμοπούλου και του Πουλιανού, συμπεραίνει: «Επομένως οι προρωμαϊκοί Μακεδόνες είναι Θράκες, διάδοχοι δε αυτών είναι οι σημερινοί Αρμούνιοι».

Η απήχηση αυτή, φαίνεται κατά τη γνώμη

συνέχεια από το
επόμενο
φύλλο

ΘΡΑΚΙΑ ΣΑΜΑΡΙΝΑ

ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΜΕ

Κυρίες και κύριοι,
«Ο 20ος αιώνας θα σημάνει την εξαφάνιση των Κουτσοβλάχων. Βαθμιαία θα χαθεί η γλώσσα του ρομανικού αυτού πληθυσμού, ο οποίος - χωρίς τυμπανοκρουσίες - έπαιξε αρκετά σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη των λαών της Βαλκανικής χερσονήσου».

Μ' αυτή την απαισιόδοξη, όσο και ρεαλιστική επισήμανση, αρχίζει την εισαγωγή του Λεξικού της ΚΒ-Κουτσοβλαχικής διαλέκτου, ο TACHE PAPANAGI.

Πράγματι είναι γενική η διαπίστωση ότι με την εξέλιξη του πολιτισμού, γλώσσες με μικρό αριθμό ομιλητών και μικρή πολιτιστική επιρροή, μοιραία εξαφανίζονται και αυτοί που τις μιλούν αφομοιώνονται και απορροφούνται από γλωσσικά και πολιτιστικά ανώτερους πληθυσμούς. Αυτή η θλιβερή πραγματικότητα κάνει για όλους μας επιτακτική την ανάγκη να γνωρίσουμε τον εαυτό μας, όσο είναι ακόμα καιρός πέρα από στερείς προκαταλήψεις και εθνικιστικές

θεωρίες προκαταλήψεις και εθνικιστικές. Την ανάγκη αυτή για αυτογνωσία πιστοποιεί με τον καλύτερο τρόπο η σημερινή σας παρουσία στο χώρο τούτο.

Στο πρώτο μέρος της εισήγησης αυτής, θα προσπαθήσουμε να ακιναιοποιήσουμε μερικά ζητήματα σχετικά με την καταγωγή και τη χρονολόγηση της εμφάνισης των ΚΒ ως ξεχωριστής λαότητας στην περιοχή της Βαλκανικής χερσονήσου. Ακόμα, θα αναφερθούμε στη γένεση της ΚΒ γλώσσας και στη σχέση της με τις άλλες

ΘΡΑΚΙΑ ΣΑΜΑΡΙΝΑ

ΤΗΝ ΕΘΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΒΛΑΧΩΝ ΣΗΜΕΙΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΤΗ ΣΑΜΑΡΙΝΑ

του Κώστα Ντίνα

Η «Ω.Σ.» δημοσιεύει σήμερα την ομιλία του Νεαρού Συμπatriώτη μας Φιλολόγου-Γλωσσολόγου κ. Κώστα Ντίνα που δόθηκε στα πλαίσια του προγράμματος του Εκπολιτιστικού Συλλόγου Σαμαρίνας στις 16 Αυγούστου στη Σαμαρίνα.

Ο Κων/νος Ντίνας, γεννήθηκε στη Λάρισα. Τελείωσε το Γυμνάσιο Κοζάνης με άριστα, πέτυχε στη Φιλοσοφική Σχολή του Αριστοτέλειου Παν/μίου Θεσ/νίκης, όπου τελείωσε το γλωσσολογικό τμήμα το 1979 και είναι υποψήφιος διδάκτορας της Γλωσσολογίας. Έχει τελειώσει τη διδακτορική του διατριβή που αναφέρεται στο «Γλωσσικό Ιδίωμα της Σαμαρίνας».

συγγενικές της γλώσσες. Τέλος, θα επισημάνουμε τη χωροταξική κατανομή των ΚΒ στον ευρύτερο Βαλκανικό και ειδικότερα στον ελλαδικό χώρο.

Στο δεύτερο μέρος της εισήγησης, που θα είναι αφιερωμένο στη Σαμαρίνα, θα μας απασχολήσουν θέματα σχετικά με την ιστορία του χωριού, τις ασχολίες και τις δραστηριότητες των κατοίκων του, κυρίως την εποχή της μεγάλης ακμής του. Τέλος θα αναφερθούμε στη σημερινή κατάσταση και τις προοπτικές που διαγράφονται για το μέλλον του.

Η καταγωγή και η αρχική κοιτίδα των ΚΒ, αποτελεί πρόβλημα περιπλοκό, που οφείλεται στην έλλειψη ιστορικών μαρτυριών, ικανών να προσδιορίσουν την προέλευσή τους. Τρεις κυρίως απόψεις έχουν απαντήσει αυτόχθονες πληθυσμοί. Οι τυχόν επιδράσεις «βορειότερου τύπου», ανάγονται στους αρχαίους χρόνους (με πιθανό ύστατο σταθμό την έλευση των Κελτών).

Η πρώτη απ' αυτές δέχεται ότι οι ΚΒ κινήθηκαν σε κάποιο προσδιορισμένο χρονικό σημείο από τα βόρεια της Βαλκανικής χερσονήσου, από κάποια περιοχή γύρω από το Δούναβη, προς τη Μακεδονία, την Ήπειρο και τη Θεσσαλία. Η άποψη αυτή στηρίζεται σε κάποια παρερμηνευμένα αποσπάσματα των Βυζαντινών ιστορικών Κεκαυμένου και Χαλκοκονδύλη. Εξάλλου θεωρείται εντελώς αφύσικο να εγκαταλείψει κανείς τις ευφορότερες πεδιάδες του Δούναβη για να περιπλανιέται στις τραχιές και δυσπρόσιτες βουνόκορφες της Πίνδου.

Μια δεύτερη ομάδα ιστορικών διατείνεται πως οι ΚΒ είναι απόγονοι βετεράνων ρωμαίων στρατιωτών. Οι στρατιώτες αυτοί μετά την αποστράτευση τους από το ρωμαϊκό στρατό, τοποθετήθηκαν από τη ρωμαϊκή διοίκηση σε στρατηγικής σημασίας διαβάσεις. Τους δόθηκαν γειτονικά και ως ανταλλάγμα ανέλαβαν τη φύλαξη των διαβάσεων αυτών και τη διευκόλυνση του ρωμαϊκού στρατού κατά τη διέλευσή του από τα μέρη αυτά.

Μια τρίτη, τέλος άποψη, υποστηρίζει ότι οι ΚΒ είναι αυτόχθονες. Ασχολούνταν με την κτηνοτροφία και κατοικούσαν σε περιοχές που ήταν φυσικά περάσματα. Οι Ρωμαίοι τους παραχώρησαν ιδιαίτερα προνόμια και αυτοί ανέλαβαν το καθήκον της εξασφάλισης αυτών των διαβάσεων για την απρόσκοπτη διέλευση του ρωμαϊκού στρατού. Στην επαφή τους αυτή με τους ανώτερους πολιτιστικά Ρωμαίους, αφομοιώθηκαν γλωσσικά και λόγω της απομόνωσης τους σε δυσπρόσιτες περιοχές, διατήρησαν για πολλές εκατοντάδες χρόνια αυτή την ιδιαιτερότητα, σε σχέση με τους άλλους αυτόχθονες.

Η άποψη αυτή, φαίνεται κατά τη γνώμη

αναφορές, όλο και πληθαίνουν οι μαρτυρίες σχετικά με τους ΚΒ.

Η ΚΒ γλώσσα είναι ένα νεολατινικό ιδίωμα. Όπως όλες οι νεολατινικές γλώσσες, ανάγει την προέλευσή της στη «λαϊκή λατινική», η οποία διαφέρει από την κλασική, τη γραπτή λατινική, στη φωνητική, τη μορφολογία, το λεξιλόγιο και τη σύνταξη. Η λαϊκή αυτή λατινική, χωρίζεται σε δυο σαφώς διακεκριμένους κλάδους: το δυτικό και τον ανατολικό.

Από τον δυτικό κλάδο, μετά από διάφορες επιρροές και εξελίξεις, προέκυψαν οι δυτικές νεολατινικές γλώσσες, όπως τα ιταλικά, τα γαλλικά, τα ισπανικά, τα πορτογαλικά και άλλες. Εξέλιξη του ανατολικού κλάδου της λαϊκής λατινικής, αποτελούν τα ρομανικά ιδιώματα της Βαλκανικής.

Μετά την κατάκτηση της Βαλκανικής Χερσονήσου από τους Ρωμαίους, όλη η περιοχή οργανώνεται κατά το ρωμαϊκό διοικητικό σύστημα και οι κάτοικοι μέτεχουν στο στρατιωτικό και διοικητικό μηχανισμό της Ρώμης. Όλο το ετερόκλητο αυτό πλήθος ανθρώπων, χρησιμοποιεί τη λατινική γλώσσα ως όργανο επικοινωνίας είτε μετέχοντας στο ρωμαϊκό στρατό, είτε ερχόμενο σε επαφή με τα τοπικά ρωμαϊκά διοικητικά όργανα. Η υπεροχή του ρωμαϊκού πολιτισμού, συντελεί στη διάδοση της λατινικής γλώσσας και ανοίγει το δρόμο για τη γλωσσική αφομοίωση των ντόπιων πληθυσμών στα βόρεια της Βαλκανικής χερσονήσου και την απόλεια των μητρικών τους γλωσσών.

Όταν παύει η διοικητική εξάρτηση των περιοχών αυτών από τη Ρώμη, η λατινική της Βαλκανικής, εξελίσσεται γοργότερα και αποκτά ιδιαίτερα χαρακτηριστικά σε σύγκριση με τη λατινική της Δύσης. Η διαφοροποίηση αυτή συντελείται κάτω από την επίδραση δύο ισχυρών παραγόντων: πρώτο, του γλωσσικού υποστρώματος που αποτελούν η ιλλυρική, η θρακική και η διάλεκτος των αρχαίων Μακεδόνων και δεύτερο, κάτω από την έντονη παρουσία της Ελληνικής γλώσσας. Η παρουσία αυτή, εξασφαλίζεται με τη διεξαγωγή του εμπορίου μέσω του οποίου μεταφέρονται γλωσσικά και πολιτιστικά στοιχεία στους κατοίκους των περιοχών αυτών.

Κάτω από τις συνθήκες αυτές, εμφανίζεται η λατινική γλώσσα στη Βαλκανική χερσονήσο και εξασκεί μεγάλη αφομοιωτική επίδραση. Έτσι, στις αρχές του μεσαίωνα, πριν ακόμα από την κάθοδο των Σλάβων, είχαν εκλατινιστεί όλα τα βαλκανικά.

Στη Θεσσαλία κατοικούν κυρίως στην περιοχή που περιλαμβάνεται από το τρίγωνο: Τρίκαλα-Λάρισα-Ελασσόνα και άλλου. Οι υπόλοιποι ΚΒ οικισμοί, πρέπει να θεωρούνται υστερογενείς, από την εποχή της τουρκοκρατίας και μετά. Σ' αυτούς ανήκουν οι οικισμοί του Ολύμπου, όπως: Λιβόδι, Κοκκινόπολη, Φτέρη, Μηλιά, Νεοχώρι κ.α. Οι ΚΒ της Δυτικής Μακεδονίας με έδρα το Πισοδερι, Νυμφαίο, Κλεισόβρα, Μπλάτσι, Νέματα κ.λ.π., καθώς και της Βέροιας και Λαοσας. ΚΒ στοιχείο υπάρχει σ' όλη τη Μακεδονία και τη Θράκη, διασκορπισμένο ή σε ιδιαίτερους συνισκισμούς και κοινότητες. Στην κατηγορία αυτή, ανήκουν το Λιβόδι του Πάικου, η Ίζουμανιά, η περιοχή Σερρών. Μεμονωμένες οικογένειες ΚΒ, μπορεί να βρει κανείς σήμερα εγκατεστημένες στους κόμους των Γιαννιτσών, του Λαγκαδά, των Σερρών. Ακόμη ζωντανές ΚΒ παροιμίες δημιουργήθηκαν σε αστικά κέντρα.

κά φύλα, εκτός των Αλβανών, στις δυο όχθες του Δούναβη και νοτιότερα ακόμη μέχρι τη λεγόμενη γραμμή JIRECEK. Αυτή η βαλκανική λατινική, παραχωρεί τη θέση της σε μια πιο εξελιγμένη μορφή, την πρωτορομανική, από την οποία θα προκύψουν αργότερα τα τέσσερα ρομανικά ιδιώματα της Βαλκανικής:

α) η δακρουμανική, η οποία μιλιέται σήμερα κυρίως στη Δημοκρατία της Ρουμανίας και στη Σοβιετική Δημοκρατία της Μολδαβίας.

β) η μογλενιτική, η οποία μιλιέται σε μια συστάδα χωριών βόρεια των Γιαννιτσών και στις δύο πλευρές των Ελληνογιογκο-λαβικών συνόρων

γ) η ιστρορουμανική, η οποία μιλιέται από ελάχιστους σήμερα κατοίκους της Ιστωρίας, μιας μικρής περιοχής κοντά στη Ριέκα της σημερινής Γιουγκοσλαβίας και τέλος

δ) η Κουτσοβλαχική ή αρωμουνική, που μιλιέται σε πολλές περιοχές της Βαλκανικής χερσονήσου, όπως θα δούμε στη συνέχεια.

Η ΚΒ διαίρεται συνήθως σε δυο μεγάλες διαλεκτικές ομάδες, τη βόρεια και τη νότια. Στην πρώτη ομάδα ανήκουν οι διάλεκτοι που μιλούνται σ' ολόκληρη τη Μακεδονία και σε ορισμένες νησίδες στα βορειότερα και την Αλβανία. Η δεύτερη περιλαμβάνει την κυρίως Ήπειρο και τη Θεσσαλία. Εκτός από τη διαίρεση αυτή υπάρχουν και μικρότερες διαλεκτικές ομάδες, όπως του Ολύμπου, του Γκόπεσι και της Μηλοβίστας, των Βλάχων της Αλβανίας κ.λ.π.

Μετά την αυτοτελή διαμόρφωσή τους, τα τέσσερα αυτά ιδιώματα παρουσιάζουν ομοιότητες, αλλά και σημαντικές μεταξύ τους διαφορές.

Οι ΚΒ είναι πληθυσμοί εγκατεστημένοι, όπως αναφέραμε πιο πάνω, σ' ολόκληρη τη Βαλκανική χερσονήσο. Στον Ελληνικό χώρο είναι εγκατεστημένοι κυρίως στην οροσειρά της Πίνδου και των αντερείσμάτων της, που αρχίζει από το Γράμμο και συνεχίζει στα νότια μέχρι το ύψος του Αμβρακικού κόλπου. Πιο συγκεκριμένα: τα σπουδαιότερα χωριά της Ήπειρου υπήρξαν: Φωκίον, Αγία Παρασκευή, Σαμαρίνα, Κονί(η)κό, Παλαιοσέλι, Αρμύρα, Πάδες, Μπριάζα, Αρβέλλα, Περιβόλι, Κρανιά, Σμίξη, Βαβούσα, Μηλιά, Μετσόβο, Ζυγός, Χαλίκι, Σιράκο, Καλαρίτες, Γορδίκι κ.α.

Στη Θεσσαλία κατοικούν κυρίως στην περιοχή που περιλαμβάνεται από το τρίγωνο: Τρίκαλα-Λάρισα-Ελασσόνα και άλλου. Οι υπόλοιποι ΚΒ οικισμοί, πρέπει να θεωρούνται υστερογενείς, από την εποχή της τουρκοκρατίας και μετά. Σ' αυτούς ανήκουν οι οικισμοί του Ολύμπου, όπως: Λιβόδι, Κοκκινόπολη, Φτέρη, Μηλιά, Νεοχώρι κ.α. Οι ΚΒ της Δυτικής Μακεδονίας με έδρα το Πισοδερι, Νυμφαίο, Κλεισόβρα, Μπλάτσι, Νέματα κ.λ.π., καθώς και της Βέροιας και Λαοσας. ΚΒ στοιχείο υπάρχει σ' όλη τη Μακεδονία και τη Θράκη, διασκορπισμένο ή σε ιδιαίτερους συνισκισμούς και κοινότητες. Στην κατηγορία αυτή, ανήκουν το Λιβόδι του Πάικου, η Ίζουμανιά, η περιοχή Σερρών. Μεμονωμένες οικογένειες ΚΒ, μπορεί να βρει κανείς σήμερα εγκατεστημένες στους κόμους των Γιαννιτσών, του Λαγκαδά, των Σερρών. Ακόμη ζωντανές ΚΒ παροιμίες δημιουργήθηκαν σε αστικά κέντρα.

□ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΣΤΗ ΣΕΛΙΔΑ 8

για τους νέους

2ΗΜΕΡΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ
ΧΟΡΕΥΤΙΚΩΝ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑΤΩΝ

Μεγάλη επιτυχία σημείωσε φέτος το καλοκαίρι το 2ήμερο Φεστιβάλ χορευτικών συγκροτημάτων. Την πρώτη μέρα 15 Αυγούστου εμφανίστηκαν στο Χάνι (πλατεία χωριού) τα χορευτικά συγκροτήματα παιδικό και νεανικό, του εκπολιτιστικού συλλόγου. Αν και πρωταρχικός σκοπός του εκπολιτιστικού συλλόγου δεν είναι η δημιουργία Συγκροτημάτων, αλλά η μάθηση των Παραδοσιακών Σαμαρινιώτικων και άλλων ελληνικών χορών, «τα παιδιά της Σαμαρίνας» παρουσίασαν ένα πρόγραμμα επαγγελματιών χορευτών, πλουτίζοντάς το με την Σαμαρινιώτικη Λεβεντιά και περφόμανς. Η πετυχημένη παρουσίαση των χορευτικών συγκροτημάτων του συλλόγου, αποτελεί καρπό της λειτουργίας του χοροδιδασκαλίου για τρίτη χρονιά, με δασκάλους τους Δημήτρη Χατζή, Μιχάλη Πίλιση και Στέλλα Αββέλα.

Δυσμενώς σχολιάστηκε από όλους τους Σαμαρινάιους η άρνηση της ορχήστρας του «Μηνά» (αν και μπορούσε), να παίξει για τα «παιδιά της Σαμαρίνας». Θέση του συλλόγου είναι ότι, η τέχνη για να λειτουργήσει σωστά, πρέπει να μην είναι μόνο επάγγελμα. Μα και αν είναι επαγγελματίας οι μουσικοί, θα πρέπει να σέβονται τους πελάτες τους. Το πρόβλημα της ορχήστρας λύθηκε με τη βοήθεια του Προέδρου της κοινότητας, Τάσου Ζιάγκα και του Γραμματέα Γρηγόρη Χατζή-μύχου, χάρη στις ηχητικές εγκαταστάσεις που διαθέτει η κοινότητα. Ακόμα θέλουμε να ευχαριστήσουμε το Σύνδεσμο Σαμαριναίων Θεσ/κής για το δανεισμό των στολών.

Κατά τη δεύτερη μέρα, 16 Αυγούστου, ξεκινώντας από το Χάνι και καταλήγοντας στον αυλόγυρο της Μεγάλης Παναγίας όπου και χόρεψαν τα συγκροτήματα: 1) Μορφωτικού και Λαογραφικού Συλλόγου Σμειζιωτών Ν. Λάρισας.

Η Ζωαία Βασιλίτσα 2) «Του Συνδέσμου Σαμαριναίων και περιχώρων» η Αγία Παρασκευή και 3) του Συνδέσμου Σαμαριναίων Θεσ/κής «Ο Σμόλικας».

Στην πορεία από το Χάνι στην Παναγία, εκτός από τα χορευτικά συγκροτήματα ακολουθούσαν όλοι οι κάτοικοι του χωριού, την ορχήστρα του Μηνά, που έπαιξε παραδοσιακούς σκοπούς και όλη η πομπή θύμιζε Σαμαρινιώτικο γάμο. Φθάνοντας στην Παναγία, όλα τα συγκροτήματα έδωσαν τον καλύτερο εαυτό τους, αποσπώντας τα κολακευτικά σχόλια και χειροκροτήματα από το πλήθος του κόσμου

που παραβρέθηκε.

Το χορευτικό συγκρότημα του Μορφωτικού και Λαογραφικού Συλλόγου Σμειζιωτών, απέσπασε πρόσηφα στη Διεθνή τουριστική έκθεση του Μιλάνου (BIT), το πρώτο βραβείο μεταξύ 38 χορευτικών συγκροτημάτων από ισάριθμες χώρες.

Το χορευτικό συγκρότημα του Συνδέσμου Σαμαριναίων Λάρισας «ΟΙ ΣΑΜΑΡΙΝΑΙΟΙ», ιδρύθηκε το 1975 με σκοπό να διαδώσει και διασώσει τα ήθη και έθιμα της Σαμαρίνας. Έλαβε μέρος σε πολλές εκδηλώσεις λαογραφικού χαρακτήρα σε διάφορες πόλεις, όπου είχε άριστες εμφανίσεις. Ιδιαίτερα διακρίθηκε στο 3ο φεστιβάλ παραδοσιακών χωρών, στην Καλαμάτα το 1978. Ακόμα θριαμβευτική επιτυχία σημείωσε στον 9ο Διεθνή διαγωνισμό Λαογραφίας και χορών, στην Γκροίτσια της Ιταλίας το 1979, όπου κατέκτησε το πρώτο χρυσό βραβείο μεταξύ 42 άλλων συγκροτημάτων από διάφορες χώρες της Ευρώπης.

Το χορευτικό συγκρότημα του Συνδέσμου Σαμαριναίων Θεσ/κής «Ο Σμόλικας», ιδρύθηκε το 1984. Σκοπός του είναι η διατήρηση και προβολή της Σαμαρινιώτικης παράδοσης, καθώς και η σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ της σπουδάζουσας νεολαίας της συμπατριώτου.

Το χορευτικό συγκρότημα της Θεσ/κής, αντιπροσωπεύει επάξια στο Μακεδονικό χώρο τη λεβεντογέννη Σαμαρίνα, έχοντας στο ενεργητικό του μέχρι σήμερα αρκετές επιτυχίες. Χοροδιδάσκαλοι του συγκροτήματος, είναι οι γυναιτσές Μιχάλης Πίλισης και Μιχάλης Γκαλμπογκίνης και υπεύθυνη ενδυμασίας η Κα Σουλτάνα Τσάτσα.

Το Φεστιβάλ έκλεισε με μια έκπληξη και πρωτοτυπία για τη Σαμαρίνα. Το χορευτικό των Σαμαριναίων Θεσ/κής, παρουσίασε εκτός από τους Σαμαρινιώτικους χορούς και ένα πρόγραμμα με Λαϊκούς ελληνικούς χορούς (Χασάπικο, Σέρβικο, Συρτάκι).

Πέρασαν έτσι το μήνυμα ότι οι νέοι της Σαμαρίνας δεν βλέπουν την παράδοση στατικά και μουσικά, ξεκομμένη από τη σύγχρονη ζωή, αλλά θέλουν να ζουν την παράδοση όπως εξελίσσεται στο διάβα των αιώνων.

Ευχαριστούμε όλους που συμμετείχαν στις εκδηλώσεις και ελπίζουμε και του χρόνου να απολαύσουμε όλα τα χορευτικά των Συλλόγων Σαμαριναίων και να έρθουν από όλα τα Βλαχοχώρια, καθιερώνοντας έτσι ένα Φεστιβάλ Βλάχων χορευτικών συγκροτημάτων.

ΣΥΝΤΕΧΝΙΑΚΟ ΤΟΥΡΝΟΥΑ
ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟΥ

Έγινε στο γήπεδο της Σαμαρίνας το Συντεχνιακό Τουρνουά ποδοσφαίρου με τη συμμετοχή των ομάδων: κτηνοτρόφοι, εργάτες, καταστηματαρχές και φοιτητές.

Η κάθε μια από τις ομάδες αποτελείται από τους ποδοσφαιριστές:

α) ΕΡΓΑΤΕΣ:
1) Βαράμης 2) Ταχίκας Ζ. 3) Καβάλος 4) Ταμπούκας Γ. 5) Νίκας Τ. 6) Δημόλιος Μ. 7) Λαζάρου Μ. 8) Σαρμανιώτης Γ. 9) Μπογιάνης Ε. 10) Λάλλας Δ. και 11) Αβραμούλης Δ.

β) ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑΡΧΕΣ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ:

1) Τανάγας Γ. 2) Ζιάγκας Σ. 3) Ζιάγκας Ζ. 4) Ζιάγκας Γ. 5) Γεράσης Ζ. 6) Κουκούλης Σ. 7) Ληγουράς Γ. 8) Παρίσης Μ. 9) Αβέλας Μ. 10) Πάσχος Ν. 11) Γιώτσας Χ.

γ) ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟΙ:

1) Βραζιτικός 2) Αβέλας 3) Λυγούρας 4) Λιούπας Μ. 5) Αβέλας 6) Τάχας Ζ. 7) Μπουφίκος Γ. 8) Αβέλας 9) Τσεκούρας 10) Βραζιτικός 11) Γκαμπότσης Μ.

δ) ΦΟΙΤΗΤΕΣ:

1) Ταμπούκας Μ. 2) Λυγούρας Β. 3) Ντότας 4) Βαράμης 5) Κισκίνης 6) Νασίκας 7) Ταμπούκας Δ. 8) Καραόγλου 9) Ταμπούκας 10) Ντανίκας.

Μετά τις δύο πρώτες Συναντήσεις που έγιναν στις 24 Ιουνίου, προκρίθηκαν οι ομάδες των κτηνοτρόφων που νίκησαν τους εργάτες με σκορ 4-1. Και η ομάδα των φοιτητών νίκησε τους καταστηματαρχές 3-2.

Ο μεγάλος τελικός έγινε την Κυριακή 27 Ιουνίου, παρουσία πολλών φιλάθλων όπου μετά από ένα πολύ καλό παιχνίδι, νικήτρια αναδείχθηκε η ομάδα των φοιτητών με σκορ 1-0, που πήρε από τα χέρια του Προέδρου του Εκπολιτιστικού Συλλόγου το κύπελο που αθροέτισε. Διαιτητής του αγώνα ήταν ο συμπατριώτης μας Ι. Τσαγκούλης από τα Τρίκαλα, που τον ευχαριστούμε και τον συγχαίρουμε για την άψογη διατήρησή. Ακόμα από μέρους του Δ.Σ. συγχαίρουμε όλους τους πατριώτες ποδοσφαιριστές για το αθλητικό πνεύμα που τους κατείχε στους αγώνες που έγιναν. Ήταν μια απάντηση ότι στο ποδόσφαιρο και γενικά στον Αθλητισμό, δεν έχουν καμία θέση η βία και ο χουλιγκανισμός.

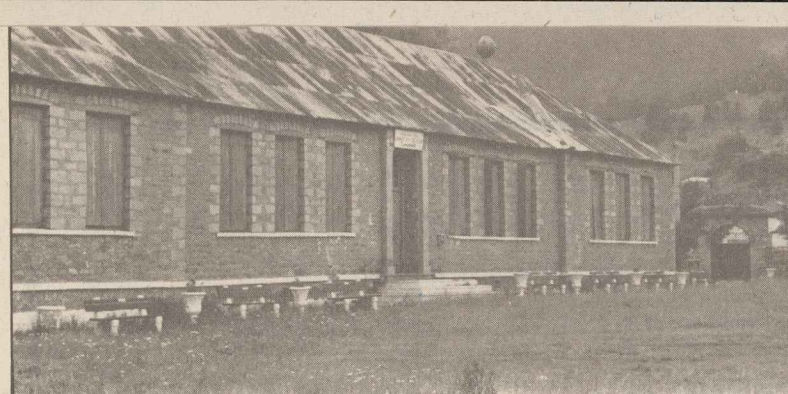
Οι Σαμαρινάιοι ποδοσφαιριστές απόδειξαν ότι σημασία δεν έχει μόνο η νίκη, σημασία έχει η συμμετοχή να κάνεις Αθλητισμό. Μπράβο τους.

ΧΟΡΟΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Ο εκπολιτιστικός Σύλλογος προσκαλεί όλους τους νέους της Σαμαρίνας στο 4ο Αντάμωμα και γλέντι, που θα γίνει στη Λάρισα στο κέντρο «ΡΟΤΟΝΤΑ» (1ον χιλ. Γιαννούλη Αμπελώνας, τηλ. 041-220100) το Σάββατο 27 Δεκεμβρίου με τη συνοδεία της ορχήστρας του Τάκη Μπέτσιου (Γκέλη), που θα αποδώσει παραδοσιακούς Σαμαρινιώτικους σκοπούς.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

• Το Δ.Σ. του εκπολιτιστικού Συλλόγου Σαμαρίνας, ευχαριστεί τη Διεύθυνση Δασών Γρεβενών για τη γρήγορη και καλαίσθητη περιφράξη που έκανε στο χώρο της παιδικής χαράς που τοποθετήθηκε ο Σύλλογος στο χωριό μας.
• Το Δ.Σ. του Εκπολιτιστικού Συλλόγου Σαμαρίνας, ευχαριστεί την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος που διέθεσε 20.000 δρχ. για την αγορά βιβλίων, για ενίσχυση της Δανειστικής Βιβλιοθήκης του Συλλόγου μας.
Το Δ.Σ.

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΥΗ
ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Παρατηρώντας ότι το σχολείο βρίσκεται σε κακή κατάσταση και με κάθε χειμώνα που περνάει γίνεται και χειρότερα, θέλουμε να επισκευάσουμε για άλλη μια φορά τον κίνδυνο να καταστραφεί ένα παραδοσιακό μνημείο από τα λίγα που απομένουν στη Σαμαρίνα, πνευματική κληρονομιά που με μεγάλες θυσίες έγινε από τους παπούδες μας. Και ζητάμε να μάθουμε:

- 1) Η επιτροπή που έχει αναλάβει την επισκευή του, τι σχεδιάζει να κάνει.
- 2) Η κοινότητα όπου και ανήκει το σχολείο, έχει κάνει τις απαραίτητες ενέργειες για την χρηματοδότηση από τους αρμόδιους κρατικούς φορείς, Νομαρχία, Υπουργείου Πολιτισμού.
- 3) Τι γίνεται με τη Δωρεά των 4.000.000 δρχ. του συμπατριώτη μας Νίκου Ζ. Μακρή και της συζύγου του Σοφίας για την επισκευή του σχολείου;

Μια και διαδίδονται φήμες ότι ο Σύλλογός μας είναι υπεύθυνος για την καθυστέρηση του έργου, θέλουμε να πούμε ότι ο Σύλλογός μας δεν φέρνει καμία ευθύνη.

Αυτό φαίνεται από τη θέση που πήραμε στη Γενική Συνέλευση του Εξωραϊστικού Συλλόγου «Ο Νεομάρτυς Δημήτριος», τον Αύγουστο του 1984, που είναι σε όλους γνωστή, μια και τις εκφράσαμε δημόσια και δεν ήταν αναφορά σε προσωπικό επίπεδο. Ειδικά για τον συμπατριώτη μας κ. Νίκο Μακρή, αναγνωρίζουμε την προσφορά του στο σύλλογο και στην Σαμαρίνα γενικότερα.

Το ότι ο σύλλογός μας δεν είναι κατευθυνόμενος πολιτικά, έχει φανερό από τις εκδηλώσεις του και από τις ανοικτές διαδικασίες που εφαρμόζει στο Διοικητικό Συμβούλιο και στις Γενικές Συνελεύσεις. Γι' αυτό, αν δεν σταματήσει η ανεύθυνη συκοφαντική δυσφήμιση εναντίον του Συλλόγου, θα είμαστε σίγουροι πως αυτοί που διαδίδουν τις φήμες, αποβλέπουν σε προσωπικά οφέλη και όχι στο καλό του χωριού.

Το Δ.Σ. Σαμαρίνας
Εκπολιτιστικού

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Στις 14 Αυγούστου ώρα 11 το πρωί, έγινε στο Σχολείο η ετήσια Γενική Συνέλευση του Εκπολιτιστικού Συλλόγου Σαμαρίνας, με τα παρακάτω θέματα:

- 1) Διοικητικός και οικονομικός Απολογισμός του Δ.Σ.
- 2) Εγγραφή του Συλλόγου στην πανελλήνια ένωση πολιτιστικών Συλλόγων Βλάχων.
- 3) Εγγραφή στη Συντονιστική Επιτροπή Πολιτιστικών Συλλόγων Νομού Γρεβενών.
- 4) Δημιουργία Επιτροπών.
5. Λοιπά θέματα.

Αφού η συνέλευση είχε την προβλεπόμενη από το καταστατικό απαρτία, έγινε εκλογή προεδρείου της Συνέλευσης, που το αποτελούσαν οι: Ν. Καρασίμος, Γ. Πίλισης και Β. Τσούρη, ξεκίνησε η διαδικασία.

1) Ο Διοικητικός απολογισμός έγινε από τον πρόεδρο του Συλλόγου (αναφέρονται σε εκτενή άρθρα σε άλλες στήλες της «Ω.Σ.» και ο Γ. Πάπαρης και ο Ν. Χρόνης διάβασαν την έκθεση της εξελεγκτικής επιτροπής, που βρήκε σωστή την όλη οικονομική διαχείριση.

Για το 1985 τα έσοδα ήταν 1.377.691 και τα έξοδα 731.691. Στις 31-12-85 το ταμείο ήταν 646.181 και τη μέρα της συνέλευσης 14-8-86 το ταμείο είχε 192.160 δρχ. Η Γενική Συνέλευση ενέκρινε τον απολογισμό ομόφωνα.

2) Εγκρίθηκε ομόφωνα η εγγραφή του Συλλόγου στην Π.Ε.Π.Σ.Β. αφού πρώτα έγινε διαλογική συζήτηση με τη συμμετοχή πολλών μελών και αφού διαβάστηκε από τον Πρόεδρο το ιστορικό της δημιουργίας και οι ιδρυτικοί σκοποί της ομοσπονδίας που είναι:

- Ο προβληματισμός για την αναγκαιότητα

της ίδρυσης δευτεροβάθμιου οργάνου των πολιτιστικών συλλόγων Βλάχων, προέκυψε κατά τη διάρκεια του πρώτου ανταμώματος των Βλάχων, που έγινε τον Ιούνιο του 84 στο Σέλι Βέροιας. Επακολούθησαν τρεις συναντήσεις των ενδιαφερομένων συλλόγων, κατά τις οποίες έγινε αναλυτική επεξεργασία του κειμένου του καταστατικού, όπως αυτό διαμορφώθηκε και υπογράφηκε κατά την ιδρυτική συνέλευση, εγκρίθηκε δε από το Πρωτοδικείο Λάρισας, με την αριθ. 137/85 απόφασή του. Η έδρα της Ένωσης είναι στη Λάρισα και αυτή τη στιγμή απαρτίζουν την Ένωση 20 σύλλογοι Βλάχων. (Η προσωρινή έδρα είναι στον Τύρναβο, Πολυτεχνείου 2, τηλ. 0492-24240).

• Αποτελεί κοινή θέληση των μελών της Ένωσης, η πιστή τήρηση των σκοπών και των μέσων για την επίτευξή τους. Ιδιαίτερο βάρος δίνεται από το Διοικητικό Συμβούλιο.

3ος ΓΥΡΟΣ ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΙΝΑΣ

Ο Εκπολιτιστικός Σύλλογος διοργάνωσε στις 14 Αυγούστου τον 3ο Λαϊκό ανώμαλο δρόμο, ο Γύρος της Σαμαρίνας.

Σκοπός της διοργάνωσης αυτής ήταν η μαζική συμμετοχή. Δεν έχει σημασία ποιος θάνατι πρώτος, ποιος θάνατι τελευταίος. Όλοι είναι νικητές. Δεν έχει σημασία η νίκη, αλλά η συμμετοχή και ο τερματισμός.

για τους νέους

Η ηθική και οικονομική συμπαράσταση για μεταπτυχιακή επιμόρφωση σε σπουδαστές αναγνωρισμένης αξίας, επιδόσεις και ήθους, που επιθυμούν να ειδικευτούν σε ιστορικά, γλωσσολογικά, λαογραφικά κ.ά. θέματα των Βλάχων.

Μέσα από την Ένωση μας εκφράζεται η αντίσταση όλων μας στις ισοπεδωτικές τάσεις του σημερινού πολιτισμού, πιστεύοντας ότι οι ιδιαιτερότητες κάθε τμήματος του ελληνικού γένους, θα πρέπει να προσεχθούν και να διατηρηθούν, γιατί μ' αυτό τον τρόπο είναι δυνατή η αντίστασή μας στην καθολική επίθεση που δέχονται οι πολιτιστικές μας αξίες από το σύγχρονο βιομηχανικό πολιτισμό.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η απόφαση για εγγραφή στην Ομοσπονδία που πήρε το Δ.Σ. στις 4-1-86, ήταν προσωρινή και όχι δεσμευτική. Την τελική απόφαση θα πάρει η Γενική Συνέλευση. Έτσι ο σύλλογός μας συμμετείχε με 2 μέλη στην οργανωτική επιτροπή στην εκδήλωση που έγινε στο κλειστό Γυμναστήριο της Λάρισας της 22-3-86 για την επέτειο της 25ης Μαρτίου 1821. Ακόμα πήρε μέρος με 2 αντιπροσώπους στην έκτακτη Γενική Συνέλευση της Ομοσπονδίας και στο 3ο ανάμωμα των Βλάχων που έγινε στις 27, 28 και 29 Ιουνίου στο Σέλι Βέροιας. Μετά την έγκριση, έγινε η εκλογή 2 αντιπροσώπων για την Τ.Σ. της ομοσπονδίας, που είναι ο Β. Τσακνίκης και ο Γ. Μπουσίκος και αναπληρωματικοί ο Γ. Πάπαρης και ο Μ. Γκαλμπογκίνης.

3) Εγκρίθηκε ομόφωνα η εγγραφή μας στη Συντονιστική Επιτροπή Πολιτιστικών Συλλόγων Νομού Γρεβενών.

Τονίσθηκε από όλους ότι είμαστε ξεκομμένοι και είναι απαραίτητη η ανάπτυξη και η προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των πολιτιστικών συλλόγων του Νομού μας και η συμμετοχή σε ευρύτερες εκδηλώσεις Νομαρχιακού επιπέδου.

4) Εγκρίθηκε η δημιουργία επιτροπών βιβλιοθήκης, αθλητισμού, θεάτρου, κινηματογράφου.

Η ερασιτεχνική προσπάθεια στα πλαίσια μιας δημιουργικότερης πολιτιστικής προφοράς, θα συνεχιστεί και θα αποδώσει καλύτερα αποτελέσματα όταν στηριχθούμε στη συλλογική λειτουργία Συλλόγου, με τη δημιουργία διαφόρων επιτροπών που θα μοιραστούν τη δουλειά θα διαθέτουν εξειδικευμένες γνώσεις, ανάλογα με τα ενδιαφέροντα και της κλίσεως τους.

Ακόμα, το Δ.Σ. να ενισχύσει κάθε πολιτιστική προσπάθεια και νέων που δεν είναι μέλη του Συλλόγου. Εκλέχθηκαν τελικά 5 μέλη επιτροπής βιβλιοθήκης, 11 μέλη επιτροπής κινηματογραφικού τμήματος. Η θεατρική επιτροπή θα την εκλέξει το Δ.Σ.

5) Λοιπά θέματα:
α) Το ετήσιο αντάμωμα των νέων της Σαμαρίνας, θα γίνει στη Λάρισα το Σάββατο 27 Δεκεμβρίου στο κέντρο «ΡΟΤΟΝΤΑ».

β) Το Δ.Σ. να παραμείνει πανταμέλές για λειτουργικούς λόγους και τα Διοικητικά Συμβούλια να συνεχίσουν να γίνονται ανοιχτά και να μετέχουν και οι υπεύθυνοι των επιτροπών βιβλιοθήκης, θεάτρου κτλ., όταν συζητούνται θέματα που τους αφορούν.

γ) Να συνεργαζόμαστε με τον εξωραϊστικό σύλλογο και όλους τους συνδέσμους Σαμαριναίων, έχοντας συντονιστή όλων των προποσβίων και ενεργειών μας το κοινοτικό συμβούλιο.

ΔΩΡΕΕΣ ΣΕ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΓΑΛΗ ΠΑΝΑΓΙΑ

1. Ξενοφών Καντόνιας, Λάρισα	20000
2. Κων/νος Γ. Κυρατσούλης, Θεσ.	50000
3. Πολυξένη Τζήμα, Άργος Ορεσ.	150000 εις μνήμη του συζύγου της Νικόλαου
4. Ουκον. Σωτήρη Μίχη, Τίρναβος	2000 εις μνήμη του αδελφού της Γ. Πιτέτη
5. Ευθυμία Κόπανου, Τρίκαλα	1000 εις μνήμη των γονιών της
6. Κώστας Χασιώτης Θεσ/νίκη	5000 εις μνήμη της συζύγου του Φανής
7. Σύλλογος Σαμαριναίων, Τίρναβος	4000 εις μνήμη Νικολάου Λέντζα και Δημ. Γκίμα αντί στεφάνου
8. Λαζ. Μήλιος	5000
9. Αθαν. Βλάτσας	2000
10. Αθαν. Βαμβακάς	2000
11. Γρηγ. Πούχιας	1000
12. Αφροί Πούχια	2000

ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΠΑΝΑΓΙΑ

13. Σμαρώ Κοκκότη, Θεσ/νίκη	10000 εις μνήμη του συζύγου της Δημήτρη
-----------------------------	---

ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΦΗΤΗ ΗΛΙΑ

14. Ματθαίος Τζήμας Θεσ/νίκη	5000
15. Παρούλα Ίτη, Περιβόλι	2000 εις μνήμη του Δημ. Σιόρμπα
16. Τάσιος Μ. Μαλιτάς Θεσ/νίκη	2000 εις μνήμη του Δημ. Σιόρμπα
17. Ιωάννης Σιόρμπα, Λάρισα	5000 εις μνήμη του αδελφού του Δημήτρη
18. Νικόλαος Τσαντίκος, Αθήνα	10.000
19. Αθηνά Λέντζη, Λάρισα	5000 εις μνήμη του συζύγου της Δημήτρη και των αδελφών Κώστα, Γιαν. Χατζή

20. Θωμαή Καραματίδου	2000
21. Β. Καραματίδης	5000
22. Δ. Παφίλης	2000
23. Γ. Καραγκούνης	5000
24. Οικογ. Δημ. Σιόρμπα	2 μεγάλα προσκυνητήρια εις μνήμη του Δ. Σιόρμπα

ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΓΙΟ ΑΘΑΝΑΣΙΟ

25. Ζήσης Ν. Αγοράστης, Φαλάκι	10000
26. Νικόλαος Τασιάς, Θεσ/νίκη	5000 εις μνήμη Μήτσιου Μακρή
27. Μιχ. Ζ. Τάχας, Αμπελώνα	2000 εις μνήμη της συζύγου του Πιπίνας
28. Ιωαν. Β. Νικίζας Λάρισα	5000
29. Ιφιγένεια Νασικά, Θεσ/νίκη	1500 εις μνήμη της κουνιάδας της

ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΟΜΑΡΤΥΡΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟ

30. Κική Μανδραβέλη, Λάρισα	2000
31. Καλλιόπα Στέφα-Ενωτιάδου, Αθήνα	10.000

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

- Ο Γεώργιος και η Στέλλα Λώλου το γένος Αχ. Γκριζιώτη, απέκτησαν κοριτσάκι.
- Η Στέλλα Β. Ντριγκογιά από τη Φαλάνη, απέκτησε κοριτσάκι.
- Η Αρετή Αν. Τσιόπα από τη Φαλάνη, απέκτησε αγοράκι.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

- Ο Ζήσης και η Χριστίνα Λυγούρα, βάπτισαν το κοριτσάκι τους και το ονόμασαν Βασιλικούλα.
- Ο Μάκης και η Σοφία Καλαμποκίνη, βάπτισαν το κοριτσάκι τους και το ονόμασαν Κατερίνα.
- Ο Τάκης και η Λίτσα Μακρή (Καλαμποκίνη) βάπτισαν το κοριτσάκι τους και το ονόμασαν Ελένη.

ΑΡΑΒΩΝΕΣ

- Ο Κώστας Δ. Καπερνάρος και η Δέσποινα Χαρβαλάκη, αραβωνιάστηκαν στην Αθήνα.

ΓΑΜΟΙ

- Στον Ιερό Ναό Ζωοδόχου Πηγής Λαρίσης, έγιναν οι γάμοι του Κων/νου Α. Κουκούλη και της διδας Τσιούτρα.
- Στον Ιερό Ναό Ζωοδόχου Πηγής Λαρίσης, παντρεύτηκαν η Μαίρη Δ. Μαυροδύμη με τον Αθαν. Μ. Λυγούρα.
- Στον Ιερό Ναό Αγ. Κων/νου Λαρίσης, παντρεύτηκαν η Ελένη Γεωργ. Σακελλαρίου με το Γεώργιο

Λάγκουρα.

- Στη Μονή Ελασσόνας, παντρεύτηκαν η Ελένη Ι. Τραχάλιου φαρμακοποιός με τον Γιαν. Γεωργ. Μάνη καθηγητή.
- Στον Αγ. Νικόλαο Λάρισας, έγιναν οι γάμοι του Αδάμου Αβέλα και της Δάφνης Πιτένη.

ΘΑΝΑΤΟΙ

- Στις 12/10 πέθανε στο Βλαχογιάννη, ο Θωμάς Γεράκης ετών 80.
- Πέθανε στην Λάρισα ο εκλεκτός επιστήμων Νίκος Καρατζίος.
- Πέθανε τον Αύγουστο στη Λάρισα, ο Παύλος Νέσης γαμπρός του Σαμαριναίου ευεργέτη Νίκου Μακρή.
- Πέθανε στις 21/10 στη Λάρισα και κηδεύτηκε στη Σαμαρίνα, η Ευανθία Ν. Τσιντζιλώνη ετών 86 χήρα του πρώην φύλακα του χωριού Κουλούτσιου Τσιντζιλώνη.

32. Ουρανία Καραβέλη, Θεσ/νίκη	20.000
33. Γιώργος Πάκας, Θεσ/νίκη	10.000
34. Αναστασία Μανδραβέλη, Αθήνα	20.000
35. Γεώργιος Καρατάσιος, Αθήνα	3.000
36. Αναστάσιος Γάθης, Κοζάνη	5.000
37. Γεωργία Ελευθ. Πιτένη, Θεσ/νίκη	2.000
38. Ελευθέριος Β. Ντριγκογιάς, Λάρισα	30.000
39. Χατζηπούλιος, Λάρισα	1.000
40. Θωμάς Κ. Τσακνάνης, Λάρισα	1.500
41. Ζήσης Μιχ. Λαζάρου, Καστοριά	10.000
42. Στεργιανή Ι. Τέγου, Θεσ/νίκη	10.000
43. Ελένη Μακρή-Καρανάσιου, Ιωάννινα	5.000
44. Οικογένεια Στ. Τσιρανίδου, Θεσ/νίκη	5.000
45. Χρήστος Γ. Παπαπούλιος, Βόλος	5.000
46. Αγορίτσα Ν. Νταβάρα, Τρίκαλα	1.000
47. Θεοδώρα Σωτ. Τσιάγκα, Τρίκαλα	1.000
48. Γεώργιος Μιτ. Παπαπρίλης, Λάρισα	2.000
49. Ζωή Τσούρη Λάρισα	1.000
50. Αφροδίτη Κατούνα, Λάρισα	1.000

ΔΩΡΕΕΣ στο Μοναστήρι της Αγίας Παρασκευής

51. Αφροδίτη Κράγια, Γρεβενά	2000 εις μνήμη του συζύγου της Μιλτιάδη
52. Ευανθία Ν. Παπανικολάου, Γρεβενά	1000 εις μνήμη του πατέρα της Μιλτιάδη
53. Βασίλειος Ταμανάκιος, Τρίκαλα	2000 εις μνήμη συγγενούς του
54. Ξένη Παπαπολύζου, Αθήνα	1000
55. Χρήστος Παύλης, Τρίκαλα	5000
56. Μιτ. Παπαθανασίου, Γρεβενά	2000 εις μνήμη των συγγενών του Σωτήρη Κυπαρίση και Αποστόλου Παπαρίττου
57. Παρασκευή Παπαπολύζου, Αθήνα	5000
58. Ιφιγένεια Παπαμικαήλ, Καστοριά	10000
59. Βαίτσας Δ. Χαρίση Γρεβενά	1000 εις μνήμη του πατέρα της Μ. Κράγια
60. Βασιλική Ζήτρου, Θεσ/νίκη	10000 εις μνήμη του συζύγου της Στέργιου
61. Νίκος Τασιάς Θεσ/νίκη	5000 εις μνήμη του Δημήτρη Μακρή
62. Μιχαήλ Τζήμας Άργος Ορεστ.	3000 εις μνήμη του πατέρα του Νικόλαου
63. Μαρία Σιόμπα, Λάρισα	5000 εις μνήμη του συζύγου της Δημήτρη
64. Ιωάννη Α. Ντόβας, Σαμαρίνα	2000
65. Νικ. και Ματίτσα Λέντζα, Τίρναβος	5000 εις μνήμη του αδελφού της Σωτήρη Φώλια
66. Ιωάννη Β. Ζιάγγας, Αμπελών	2000
67. Κων/νος Ανάργυρος, Λάρισα	30000 ενίσχυση ταμείου της Μονής για εκτέλεση έργων

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ ΕΥΧΕΤΗΡΙΑ

- Πέθανε στη Λάρισα στις 22/10 ο συμπατριώτης μας Αθαν. Δημ. Τσιωτάς ετών 64.
- Πέθανε στις 8/10 στη Λάρισα και κηδεύτηκε στον Αγ. Χαράλαμπο, η Σουλτάνα Τζομάκη το γένος Πούχια.
- Τον Αύγουστο πέθαναν στη Σαμαρίνα ο Γεώργιος Κωστούλης, η Στεργιανή Αδάμου-Αβέλα και η Πολυξένη Βασ. Νικζα.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

- Στις 2 Αυγούστου στην εκκλησία του Προφήτη Ηλία, τελέστηκε το μνημόσυνο του Δημήτρη Σιόρμπα.
- Στις 23 του ίδιου μήνα στην εκκλησία της Μικρής Παναγίας, τελέστηκαν τα μνημόσυνα του Γιώργου Σιαμπάνη, Νικολάου Τζήμα και της πρεσβυτέρας Θεολογίας Κυρατσούλη.

Λέτα Τζήμα

- Στην αγαπημένη μου εγγονούλα Ελένη Δ. Μανδραβέλη, που πέτυχε στη Γαλλική και Αγγλική φιλολογία, στέλνω τα θερμά μου συγχαρητήρια.

Η γιαγιά της Τασία Μανδραβέλη

- Στον αγαπημένο μου ανηψιό Γιώργο Κ. Θεοχάρη (εγγονό του Ξενοφ. Τσούρη) που ορκίστηκε στην Σχολή Ευελπίδων, του εύχομαι καλή σταδιοδρομία και να είναι συνεπής στο χριστιανικό και ελληνικό όρκο που έδωσε.

Τασία Μανδραβέλη

- Στην αγαπημένη μας ανεψιά και εξαδέλφη Ιουλία Αθ. Πουρική, που πήρε επάξια το πτυχίο της σχολής Νηπιαγωγών Θεσ/νίκης, ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία και θερμά συγχαρητήρια.

Οικογ. Γεωργ. Χονδρόσμου

- Μίλτος, Λάζαρος
- Στη Χριστίνα Αγορογιάννη, κόρη

ΕΚΕΙΝΟΙ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΑΚΡΗΣ

Πέθανε στη Σαμαρίνα το βράδυ της 15ης Αυγούστου 1986, ο Μητσος Μακρής, εντελώς ξαφνιά στο νεοκτίστο σπίτι του, ανάμεσα στην οικογένειά του, στη γυναίκα του Στέλλα, το γιό του Κώστα, τη νύφη του Αγγελική και τα εγγόνια του. Γεννήθηκε στη Σαμαρίνα το 1906. Μικρός και ορφανός από πατέρα, βρέθηκε στα Γιάννινα, τελείωσε την Ζωσιμαία Σχολή το 1928 και άσκησε το επάγγελμα του εμπορικού αντιπροσώπου. Γαλουχημένος με προοδευτικές ιδέες στο κίνημα του 1935 ως γραμματέας της Δημοκρατικής Άμυνας στα Γιάννινα, καταδικάστηκε από το εκτακτο στρατοδικείο σε πολύμηνη φυλάκιση. Πολέμησε στο Αλβανικό μέτωπο στην πρώτη γραμμή. Στη διάρκεια της κατοχής πήρε μέρος στην Εθνική Αντίσταση, σαν αξιωματικός του ΕΛΑΣ.

Στις 31 Μαΐου 1946 διέφυγε τον

θάνατο, ύστερα από δολοφονική απόπειρα που δέχτηκε από τρομοκράτες. Το 1948 κλείστηκε στις φυλακές του Φιξ, όπου παρέμεινε στο θάλαμο των μελλοθανάτων επί δεκατρείς μήνες, με την κατηγορία ότι βρέθηκε στο σπίτι του οπλαστάσιο. Εκλέχτηκε κατ' επανάληψη δημοτικός σύμβουλος στα Γιάννινα, όπου για 20 χρόνια ασχολήθηκε με τα κοινά.

Διετέλεσε για μια τετραετία αντιπρόεδρος της Δημοκρατικής Επιτροπής. Έδειξε εντυπωσιακό ενδιαφέρον στον τομέα της βελτίωσης της ποιότητας ζωής αυτής τη πόλης. Διατήρηση φυσ. περιβάλλοντος, δένδροστοιχίες, κήποι, θρύσες κλπ. Από το 1975 ήταν μέλος της Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών, διετέλεσε Γεν. Γραμματέας και μέλος του Δ.Σ. καθώς επίσης και έφορος του τμήματος της «Λαο-

HI - FI STEREO
ΝΙΚ. ΚΑΛΜΠΟΚΙΝΗΣ
ΑΛΒΑΝΙΚΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ 2
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΛΑΤΕΙΑ ΛΑΡΙΣΑ
ΤΗΛ. 27312

ΗΛΕΚΤΡΙΚΗ Ο.Ε.
Ν. ΚΑΛΜΠΟΚΙΝΗΣ - Ν. ΤΑΓΑΡΙΔΗΣ
28ης ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 41 ΤΗΛ. 30 367

του Σωτήρη και της Μαρίας, που πέτυχε στη Νομική Σχολή Θεσ/νίκης, ευχομάστε καλή πρόοδο.

Καλλιόπα Ενωτιάδου

ΕΙΣΦΟΡΕΣ-ΔΩΡΕΕΣ

- Ο Ζήσης Γκριμπάς εξ Αμερικής προσέφερε στον Συνδ. Σαμαρινάς Αθ. 7000 δρχ. στη μνήμη της μητέρας του Βασιλικής Γκριμπά και των Δημ. Σιόρμπα-Καίσαρος Δόσα - Ξένιας Γιώτσα και Κων/νου Λιούπα.
- Στη μνήμη της Ευανθίας Ν. Τσιντζιλώνη, τα παιδιά της Γιώργος και Παρασκευούλα προσέφεραν στην ΩΡΑΙΑ ΣΑΜΑΡΙΝΑ 5000 δρχ.
- Ο Δημ. Γιώτσας δικηγόρος, προσέφερε 50.000 δρχ. εις μνήμη της μητέρας του Πολυξένης, στον Συνδ. Σαμαρ. Αθηνών για την αγορά γραφείων του Συνδέσμου μας.
- Η κα Τασία Μανδραβέλη, προσέφερε 1000 δρχ. στην Εφ. Σφαία Σαμαρίνα, στη μνήμη των συγγενών της και όλων αυτών που δεν έχουν κανένα.
- Η οικογ. Κατίνας Γ. Καλαμποκίνη, έδωσε 2000 στο Γηροκομείο Λαρίσης, στη μνήμη της αδελφής της Σουλτάνας Τζομάκη.
- Οι αδελφοί Α. Πούχια προσέφεραν 5000 δρχ. στην Μικρή Παναγία Σαμαρίνας, στη μνήμη της αδελφής τους Σουλτάνας Τζομάκη.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

ΑΘΗΝΑ
ΜΑΝΘΟΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗΣ.....1000
ΑΝΑΣΤ. ΦΟΥΡΚΙΩΤΗΣ.....1000
ΑΝΔΡ. ΚΑΤΣΙΜΠΑΡΗΣ.....400
ΓΕΩΡΓ. ΑΝΥΦΑΝΤΗΣ.....1000
ΧΩΤΟΣ ΑΣΤΕΡΙΟΣ.....1000

ΘΕΣ/ΝΙΚΗ
ΝΙΚΟΛ. ΤΑΣΙΑΣ.....1000
ΔΗΜ. ΛΑΛΑΣ.....1000
ΙΦΙΓ. ΝΑΖΙΚΑ.....500

ΛΑΡΙΣΑ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΣΙΟΡΜΠΑΣ.....2000

ΓΡΕΒΕΝΑ
ΑΦΡΟΔ. ΜΙΛΤ. ΚΡΑΪΑ.....500

ΤΡΙΚΑΛΑ
ΓΕΩΡΓ. ΣΤ. ΚΟΠΑΝΟΣ.....1000
ΚΑΣΤΟΡΙΑ
ΙΦΙΓ. ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ.....1000

ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΑ
ΞΕΝΟΦΩΝ Κ. ΛΑΛΑΣ.....1000

ΚΟΖΑΝΗ
ΒΑΣ. ΑΡΟΤΣΙΟΣ.....500
ΓΕΩΡΓ. ΠΟΥΠΤΗΣ.....500

ΦΑΛΑΝΗ
ΓΕΩΡΓ. ΚΑΡΑΣΙΜΟΣ.....200

ΑΡΓΟΣ ΟΡΕΣΤΙΚΟ
ΒΑΣΙΛ. ΠΙΣΜΙΧΟΥ.....500

γραφία και Τοπίο».

Το 1982 εκλέχτηκε Πρόεδρος του παραρτήματος Ιωαννίνων, του Πανελληνίου Συνδέσμου Αγώνιστών Εαμικής Εθνικής Αντίστασης (Π.Σ.Α.Ε.Ε.Α.)

Με ομόφωνη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου, θα δοθεί το όνομά του σε οδό της πόλης των Ιωαννίνων.

Ο Δημήτρης Μακρής λάτρευε κυριολεκτικά τη Σαμαρίνα. Από χρόνια συγκεντρωνε υλικό για την ιστορία της. Τον Ιούλιο του 1960 δημοσίευσε το ιστορικό δοκίμιο «Καπετάν Αρκούδας», μαζί με τον Κ. Λαζαρίδη. Υπέγραφε πάντα Μητσος Κ. Μακρής, ο Σαμαρινιώτης. Με το μιλκό αυτό σκόπευε να εκδόσει ιστορική μονογραφία για την ηρωική Σαμαρίνα.

Δημοσίευσε επίσης πολλά ποιήματα με θέμα κυρίως τη Σαμαρίνα, τα βουνά της, τη ζωή των κατοίκων της. Ένα από αυτά που επιγράφεται «Να μέριαζε ο Σμόλικας», αρχι-

ζει ως εξής:

Θέλω ν' ανέβω στα βουνά ψηλά
στα κορφοβούνια
να πιω νερό από τον Σμόλικο, νερό
απ' τη Σαμαρίνα,
πούχει αθάνατο νερό, τις κρου-
σταλλένιες βρύσες
να γλυκάνω τον καύμο να για-
τρευτεί ο πόνος.

Και καταλήγει:

Να διάβαινα απ' τις κορφές κι απ' τα παλιά Ταμπουρία
για να 'βλεπα τις ομορφιές της
δόλιας Σαμαρινάς
τις βλαχοπούλες να κεντούν στον
αργαλειό να φαίνουν
να λεν τραγούδια της χαράς, τρα-
γούδια της αγάπης.

ΑΞΕΧΑΣΤΕ ΝΟΝΕ

Ο χαμός του μου θυμίζει τα λόγια του Γκαίτε «...βλέπω τον κόσμο ν' αδειάζει γύρω μου και δυστυχώς τίποτε δεν μπορεί να τον αναπληρώσει».

Ν. Θώμας

Σαν Τρουβαδούρος πέθανε και ποιητής θα μείνει

«Στο φευγικό του Μήτσιου Μακρή»

Κλαίνε πικρά τα Γιάννινα θρήνηι και η Σαμαρίνα για του Δημήτρη το χαμό που σαν πουλί έχασε αντάργιασε ο Σμόλικας κι αστράποβροντα ρίχνει για το χαμό του ποιητή του άξιου τραγουδιάρη που ήταν, στα Γιάννινα κορφή, στην Σαμαρίνα πέντα είχε λόγχη του, τα κείμενα γι ασπίδα. Κίνησε ο Μήτρος κίνησε στη βλαχουριά να πάει στη Σαμαρίνα να ανεβεί και στις χαράς το χάνι με την καρδιά του ήρεμη κι έναν πόθο μονάχα να πάει να κάνει προσκύνημα στην Παναγιά την Βλάχα. Από το χάνι διάθηκε που παίζαν τα κλαρίνα κι οι φίλοι του καλόκαρδα τον κέρασαν ρετσίνα του είπαν καλώς άρσιες το βράδυ να βρεθούμε

τους πόθους τα οράματα του τόπου μας να πούμε. Στο σπίτι του ξεπέξεψε και μπήκε στην αυλή του ο χάρος τον σημάδεψε του παίρνει την ψυχή του. Πέθανε ο Μήτσιος πέθανε ο ποιητής των βλάχων της λεβεντιάς τραγουδιστής γενιά των απομάχων. Θρυλοτραγουδιστής 17-8-86

Νίκος Απρίλης

Αθηνάς 65 - Αθήνα
(01) 3244553 - TELEX 219682
APRIL GR

Βιβλία που λάβαμε

□ Από τον εξάιρετο λαογράφο ερευνητή Γιάννη Σακελλίωνα «Ο Φώτης Κόντογλου και η συνείδηση της Ρωμιοσύνης». Από τις εκδόσεις ΜΗΝΥΜΑ.

Γ. Σακελλίωνα
'Ο Φώτης Κόντογλου
και η συνείδηση της Ρωμιοσύνης

□ Από τον συμπατριώτη μας καθηγητή Αχιλλέα Λαζάρου «Επιδράσεις της Ραδιοηλεκτρονικής στην Ελληνική Γλώσσα».

Από τη δράση και τη ζωή του Γεωργίου Λιπιντάτου

(Καπετάν Αρκούδα)

Αύγουστος του 1986. 80 χρόνια συμπληρώθηκαν από τον θάνατο του Καπετάν Αρκούδα. Θεωρίσαμε χρέος μας να γράψουμε λίγα λόγια γι' αυτή την ηρωική φυσιογνωμία.

Γεννημένος στη Σαμαρίνα με καταγωγή παλιάς οικογένειας των Λιπιντάτων.

Το όνομα του Γιώργου Λιπιντάτος, είδε το φως γύρω στα 1862 και είχε αδελφό τον Γιάννη Λιπιντάτο.

Παιδί ακόμη και έφηβος αργότερα, διακρίθηκε για την εξυπνάδα και την αδελφосύνή του. Για τη σωματική του εμφάνιση, μας μιλά ο Αλεξ. Λ. Λειβαδέας. Ήταν, γράφει, μελαχρινός, λεβεντόκορμος, με Αρχαϊκή κατατομή. Τον βρίσκουμε άνωتر πια σε ηλικία 30 χρόνων ατρόμητο Μακεδονομάχο, με το άλλο του υποκοριστικό Καπετάν Τρομάρας.

Το πρώτο υποκοριστικό καπετάν Αρκούδας, ίσως το πήρε για την Μαυριδερή του όψη και για την μεγάλη του σωματική δύναμη.

Στον πόλεμο του 1897, πολέμησε σαν Οπλαρχηγός και πήρε μέρος σε πολλές μάχες στη Θεσσαλία. Στη μάχη δε του Δομοκού, ξεπέρασε τον εαυτό του. Προσωπική μαρτυρία γιαυτό το γενναίο πατριώτη αγωνιστή από τον Αρχίατρο Κων/νο Κίτσο, όπως τα διηγήθηκε στην γράφουσα Καλλιτσα Ενωτιάδου. Το καλοκαίρι του 1970 σε ηλικία 83 χρόνων παραθέριζε στη Σαμαρίνα με τη γυναίκα του και την κόρη του.

Φλογερός πατριώτης ο Κωνσταντίνος Κίτσος και πολύ άρρωστος από το άσθμα και το θήχα που το βασάνιζε, μου διηγείτο πολλές ιστορίες περασμένων εποχών τις ώρες που καθόμουν κοντά του για λίγη συντροφιά. Πότε-πότε έβγαине στην αυλή του Ξενοδοχείου «για ν' ανασάνει» όπως έλεγε και ν' αγγαυτέψει από ψηλά τη λατρεμένη Σαμαρίνα.

Ο Κων/νος Κίτσος πέθανε τον Ιανουάριο του 1973 σε ηλικία 86 χρόνων. «Παιδί ακόμη, θυμάμαι, πως στα 1897 ήλθε στο πατρικό μου σπίτι στα Τρίκαλλα, ο Καπετάν Αρκούδας με τ' όνομα, για να ξεσηκώσει τον πατέρα μου, Γιώργο Κίτσο, έμπορο, να πάρει μέρος στον Αγώνα».

Ο λόγος με την πατριωτική φλόγα του Καπετάν Αρκούδα, έγινε σπόρος στη γόνιμη ψυχή του πατέρα μου, που είχε σαν αποτέλεσμα, να συγκροτήσει αμέσως ένα δικό του μικρό σώμα ενόπλων εθελοντών, όλοι πατριώτες Σαμαρινάιοι, με τους οποίους πολέμησε σε πολλές πολεμικές επιχειρήσεις, στο πλευρό του Καπετάν Αρκούδα.

Το Φλεβάρη του 1898, ο πατέρας μου μαζί με τον Παναγιώτη Σίρμο, θλάχος κι αυτός, όταν ο Σεϊμούλαχ Πασάς επιτέθηκε στις συγκροτημένες Ελληνικές αντάρτικες δυνάμεις στο Μουζάκι, και ένα άλλο χωριό εκεί κοντά, και κατέλαβε αυτά τα σπουδαία σημεία, ο Καπετάν Αρκούδας έκανε έκκληση στους Αρχηγούς Ζορμπά και Καραλίβανο να βοηθήσουν στη Γράλιστα που χτυπιόταν σκληρά από τους Τούρκους.

Μικρός φόρος τιμής για τα 80 χρόνια από το θάνατό του

Οι κάτοικοι της Γραλίστας με τον πατέρα μου, πολεμούσαν μέρα νύχτα, για να κρατήσουν τον εχθρό μακριά από τη θέση Γράλιστα, που ήταν πολύ σημαντική. Ένα τάγμα όμως Τουρκοαλβανών, κατόρθωσε να βρει ένα πέρασμα σε δύσβατη και κρυφή τοποθεσία και φθάνοντας στη θέση Αγ. Αθανασία, κυκλώνει τη Γράλιστα και το μικρό και κουρασμένο Ελληνικό σώμα του Πατέρα μου, αντιστέκεται με δυσκολία.

Στην εξαιρετικά επικίνδυνη αυτή στιγμή, ο Καπετάν Αρκούδας, είναι αυτός που σώζει από τη σφαγή και τη αιχμαλωσία τα γυναικόπαιδα και τους πολεμιστές του χωριού Γραλίστα.

Ο Καπετάν Τρομάρας (Αρκούδας) μαζί με τον αδελφό του Γιάννη και μια χούφτα γενναίους συντρόφους και ενώ αρνήθηκαν να τον βοηθήσουν οι αρχηγοί των ανταρτών του Μουζακίου, φθάνει επί τόπου και πιάνει μια ράχη ψηλότερα από τους Τουρκοαλβανούς και συκλώνοντας το δεξί του χέρι με το ντουφέκι όρθιος -στάση που έπαιρνε κάθε φορά που ήθελε να εμψυχώσει τα παλικάρια του- φωνάζει με τη βροντερή φωνή του:

«Πού πάτε ωρέ Τουρκαλβανίτες, ήρθε ο Καπετάν Αρκούδας με πεντακόσιους νοματαρέους».

Ο εχθρός τρόμαξε, πίστεψε για τα μιλούνια που τάχα είχε ο καπετάνιος και τόβαλαν στα πόδια.

Έτσι ειδοποίησε τον Πατέρα μου και τους ταμπουρωμένους συ-

ντρόφους του στη Γράλιστα να πάρουν τα γυναικόπαιδα και να παν στα βουνά.

Αυτά μου διηγήθηκε με την ασθενική και κουρασμένη φωνή του ο Κων/νος Κίτσος που πρόσθεσε τελειώνοντας.

«Αξίζει και είναι χρέος της Σαμαρίνας μας, να τιμήσει αυτό τον Ήρωα, μεγάλο αγωνιστή και εκλεκτό παιδί της πατρίδας μας, το Γιώργο Λιπιντάτο.

Για τον Καπετάν Αρκούδα ο Αλ. Λειβαδέας γράφει:

«Το χειμώνα του 1904-1905 φάνηκε στην Αθήνα ένας λεβεντόκορμος άνδρας 40-45 χρόνων με αρχαϊκή κατατομή. Φορούσε μαύρες φουστάνες, μαύρο πουκάμισο, μαύρο πιστόλι, μαύρο τσακιστό φέσι με πένθος, μαύρα φουντωτά τσαρούχια και άσπρες καλοεφαρμοσμένες κάλτσες. Στα πυκνά μαύρα γένια του, έλαμπαν μερικές ασημένιες τρίχες.

Μετά το θάνατο του Παύλου Μελά στη Σιάτιστα, τον Οκτώβρη του 1903, τα ελάχιστα Μακεδονικά σώματα αναγκάζονταν να κατέβουν στην ελεύθερη Ελλάδα. Έτσι κι ο Καπετάν Αρκούδας «ξέπεσε» στην Αθήνα. Ανακατώθηκε με τους φοιτητές, προτρέποντάς τους να «βγούν την Άνοιξη στα βουνά» της Μακεδονίας.

Η καθημερινή επαφή του Καπετάνιου με τους φοιτητές του Πολυτεχνείου, του εξασφάλιζε ένα πιάτο φασουλάδα από το συσσίτιο και κανένα καφέ.

Σαν έφτανε η άνοιξη και ο καιρός γλύκαινε, έπαιρνε το δρόμο για τα βουνά της Μακεδονίας. Έτσι το καλοκαίρι του 1906, ενώ η καταδίωξη των Τούρκων στη Μακεδονία είχε ενταθεί, ο Καπετάν Αρκούδας με 5-6 παλικάρια του τράβηξαν για την Ήπειρο.

Πεινασμένοι και κυνηγημένοι, χωρίς οδηγό μέσα στα δάση του Ζαγοριού, έφθασαν χαράματα στα μέρη του Σοποτέλι και μπήκαν να κρυφτούν σε έναν έρημο Μύλο, όσο να τους πάρει η νύχτα. Στην αυλή του Μύλου ήταν μια κορομηλιά. Τα ώριμα κορόμηλα φάνηκαν σαν «μάνα εξ' ουρανού» για την πείνα τους.

Ήταν 6 Αυγούστου 1906. Ένα από τα παλικάρια του Καπετάν Αρκούδα, ανέθηκε στην κορομηλιά να μαζέψει κορόμηλα, αλλά ο φύλακας του χωριού τους είδε και τους πρόδωσε στο Τούρκικο απόσπασμα εκεί κοντά. Τους πέρασαν για Ληστές που αφθονούσαν στο Ζαγόρι.

Το Τούρκικο απόσπασμα περικύκλωσε τη μικρή ομάδα του καπετάνιου και τους ζήτησε να παραδοθούν. Αντί γιαυτό, οι γενναίοι απάντησαν με πυροβολισμούς και προσπάθησαν να φύγουν προς την κοιλάδα. Οι Τούρκοι τους καταδίωξαν και στη γέφυρα του Δίλοφου (Σοποτέλι) στο Ζαγόρι, ο Καπετάνιος κτυπήθηκε και σκοτώθηκε μαζί με το πρωτοπαλικάρο του.

Από τότε το γεφύρι πήρε το όνομά του. Τα κορμιά μεταφέρθηκαν και παραδόθηκαν στους πατριώτες του, όπου και τα έθαψαν στην Εκκλησία της Αγ. Μαρίας.

Καλλιτσα Ενωτιάδου Στέφα

Σαν ελάχιστο φόρο τιμής Στον Αξέχαστο Δημήτρη Μακρή

Για το ποίημά του «Καπετάν Αρκούδας»

Στου Ζαγοριού τις ομορφιές, στις
στράτες που διαβαίνω,
Στου Σοποτέλι τις πλαγιές, στ'
Αρκούδα το γιοφύρι,
Εκεί ξαπλώθηκα κι' εγώ να σιγο-
τραγουδήσω.
Να πω τραγούδι Κλεφτικό του
Καπετάν Αρκούδα.
Τον βάρεσαν με προδοσία σε τούτο
το γεφύρι.

Γιώργη μ' Αρκούδα ξακουστέ, της
Σαμαρίνας γέννα,
σου φέρνω χαιρετισμούς απ' τη
δόλια σου πατρίδα,
σε τραγουδάμε με καύμο και τόση
περηφάνεια,
σε τραγουδάνε τα πουλιά κι οι
πέρδικες στα πλάγια.

Σε Αγγναντεύει ο Σμόλικας χαιρετι-
σμούς σου στέλνει
και θρόϊμα περήφανο τα έλαττα
τα πεύκα
Κι' αυτά τα βράχια των βουνών της
κλεφτουριάς λημέρια
που χάριζες την λευτεριά χτυπώ-
ντας τους τυράννους.

Ξύπνα Λεβέντη του χωριού, να δεις
τη Σαμαρίνα

της Πίνδου κόρη ζηλευτή, να δεις
και τον Μπαλντούμη,
που του 'στησε η πατρίδα μας
λευκή την προτομή του
να χαιρετάει την Άνοιξη να χαιρε-
τά τη νιότη.

Είρθε καιρός τώρα κι εμείς να
κάνουμε το χρέος
στο μεσοχώρι του χωριού να στή-
σουμε κι εσένα
με το Μπαλντούμη συντροφιά, να
μελετάτε οι δυο σας,
τη μοίρα της πατρίδας μας, σαν
φτάνει μεσονύχτι.
Όταν σωπαίνουν οι φωνές και τα
νερά κοιμούνται
σιγά και μυστηριακά κι από κρυφά
απ' τους άλλους.

Είν' η Πατρίδα δείκη για όλους μας
ιδέα,
γεμάτη φλόγα, δύναμη, αγώνες και
θυσιές,
και μες' αυτές μια ξεχωρή για
σένα υπάρχει θέση
που ζηλευτή και ασάλευτη θα μεί-
νει στους αιώνες.

Δημήτρης Μακρής
(Σαμαρινιώτης) 1970

ΕΘΝΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

□ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΑΠΟ ΣΕΛΙΔΑ 3

ντρα, όπως Φλώρινα, Κατερίνη, Κοζάνη, Θεσσαλονίκη κ.α.

Έξω από τον Ελληνικό χώρο, οι οικισμοί συνεχίζονται μέχρι το Κρούσοβο της Γιουγκοσλαβίας με σημαντικότερους σταθμούς το Μεγάροβο, Νιζόπολη, Μπλόβιστα, Γκόπεσι και το Μοναστήρι. Ένας ακόμη βραχίονας ΚΒ πληθυσμών, εκτείνεται προς τα δυτικά των λιμνών Πρέσπας και Οχρίδας, με σημαντικότερα κέντρα τη Μοσχόπολη, το Σίπισκο, τη Νικολίτσα, το Λινότοπι. Τέλος αρκετές νησίδες ΚΒ πληθυσμών, αναφέρονται σε διάφορα μέρη της νότιας Βουλγαρίας.

Υπάρχει πρόβλημα καθορισμού του ΚΒ πληθυσμού της βαλκανικής, γιατί οι διάφοροι ερευνητές έδωσαν κατά καιρούς, ανάλογα με τις προθέσεις τους, διαφορετικούς αριθμούς. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι οι πιο «θερμοί» τους ανεβάζουν στο φανταστικό πραγματικό αριθμό των 1.500.000 και οι πιο μετριοπαθείς, στις 150 ως 200.000, αριθμός που είναι πολύ κοντά στην πραγματικότητα.

ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ ΣΤΟ
ΕΠΟΜΕΝΟ ΦΥΛΛΟ